

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-506-8-89>

**OPERATIONAL EFFICIENCY OF TRADING ENTERPRISES:
NEW CHALLENGES AND SOLUTIONS
IN DIGITALIZATION CONDITIONS**

**ОПЕРАЦІЙНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТОРГІВЕЛЬНИХ
ПІДПРИЄМСТВ: НОВІ ВИКЛИКИ І РІШЕННЯ
В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ**

Goncharov O.S.,
*Student (group 051-23-1m),
LLC "Technical university
"Metinvest polytechnic",
Zaporizhzhia, Ukraine*

Гончаров О.С.,
*студент групи 051-23-1м,
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Tereshko Yu.V.,
*PhD (Economics), Associate Professor,
LLC "Technical university
"Metinvest polytechnic",
Zaporizhzhia, Ukraine*

Терешко Ю.В.,
*к.е.н., доцент,
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Економіка України сьогодні переживає складний період, що супроводжується численними викликами для торговельних підприємств. В умовах глобалізації та стрімких технологічних змін, які супроводжуються невизначеністю на ринку, зростає потреба у підвищенні операційної ефективності. Ця проблема стає особливо актуальною на фоні зростаючої конкуренції та швидкої зміни споживчих уподобань та вимагають швидкого реагування з боку підприємств [1].

Актуальність дослідження шляхів підвищення операційної ефективності пояснюється необхідністю забезпечення конкурентних переваг у ринкових умовах. Торговельні підприємства стикаються з необхідністю оптимізації внутрішніх процесів, зниженні витрат та підвищенні якості обслуговування клієнтів.

Недостатнє впровадження інноваційних рішень у торгівлі, а також недостатня адаптація до нових технологій значно обмежують можливості підприємств у досягненні успіху. Сучасні реалії вимагають від торговельних компаній не лише адаптації до нових умов, але й активного використання цифрових технологій для покращення ефективності, що передбачає не тільки автоматизацію процесів, але й

використання аналітики даних для прийняття обґрунтованих рішень. Водночас, багато підприємств продовжують використовувати традиційні шляхи ведення бізнесу, що призводить до втрати ринкових позицій.

Важливо зазначити, що підвищення операційної ефективності торговельних підприємств не лише сприяє їх фінансовому зростанню, але й забезпечує покращення якості обслуговування споживачів, призводить до збільшення лояльності клієнтів та зростання обсягу продажів. Таким чином, дослідження шляхів підвищення операційної ефективності стає важливим етапом у розвитку торгівлі, оскільки визначає стратегії, які допоможуть підприємствам вижити та процвітати у складних умовах сучасного ринку [2].

Необхідність інтеграції нових технологій, удосконалення процесів управління та адаптації до змінюваного споживчого середовища робить тему «операційної ефективності» актуальною для подальших досліджень. Ефективне управління операціями надає можливість торговельним підприємствам не лише забезпечити стабільність у своїй діяльності а й відкриває нові перспективи для інноваційного розвитку.

Сучасні механізми для підвищення операційної ефективності пропонують підприємствам нові можливості для оптимізації процесів і адаптації до швидко змінюваного ринку. Одним із ключових аспектів є впровадження цифрових технологій, які дозволяють автоматизувати рутинні завдання, зменшуючи людський фактор і час на виконання процесів. Наприклад, використання програмного забезпечення для управління запасами може значно покращити точність прогнозування та знизити витрати на зберігання.

Аналітика даних та штучний інтелект відкривають нові горизонти. Завдяки аналізу великих обсягів інформації підприємства можуть отримувати цінні інсайди щодо поведінки споживачів, адаптування маркетингових стратегій та збільшити пропозиції продукції на ринку. І це не лише підвищує ефективність операційної діяльності підприємства, а й сприяє кращому обслуговуванню клієнтів [3].

Інтеграція систем управління ланцюгами постачання дозволяє забезпечити більш гнучку та прозору взаємодію між постачальниками, виробниками і дистриб'юторами. Такі системи допомагають зменшити затримки та витрати, оптимізуючи всі етапи – від виробництва до доставки кінцевому споживачу.

Мобільні технології дозволяють підприємствам забезпечити безперервний доступ до інформації та управлінських інструментів, що

дає можливість швидше реагувати на зміни у попиту або ситуації на ринку.

Використання методів управління, таких як Agile та Lean, сприяють більшій гнучкості в управлінні проектами та процесами. Ці підходи зосереджені на безперервному вдосконаленні та швидкому реагуванні на потреби клієнтів. Потрібно зазначити, що застосування сучасних механізмів підвищення операційної ефективності дозволяє підприємствам не лише оптимізувати внутрішні процеси, а й стати більш адаптивними до змін у зовнішньому середовищі, що є критично важливим для їхньої конкурентоспроможності [4].

Підвищення операційної ефективності на основі міжнародного досвіду демонструє як підприємства можуть адаптувати нові стратегії для оптимізації своїх процесів. Одним із ключових аспектів є використання найкращих практик у сфері управління ланцюгами постачання. Наприклад, компанія Amazon.com.In, значно покращили свою ефективність завдяки впровадженню автоматизованих складських систем, що дозволяє швидко обробляти замовлення та зменшувати час доставки.

Іншим прикладом є впровадження методології Lean у виробничих процесах, яку активно використовують японські компанії, такі як Toyota. Ця методологія акцентує увагу на усуненні витрат і оптимізації процесів, що веде до підвищення продуктивності та якості. Toyota застосовує концепцію "just-in-time", що дозволяє зменшити запаси та уникнути витрат на зберігання.

Складні економічні умови, що характеризуються глобалізацією, швидкими технологічними змінами та зростаючою конкуренцією, вимагають від компаній не лише адаптації, а й проактивного використання новітніх технологій і стратегій управління [5].

Аналіз міжнародного досвіду свідчить, що підприємства, які активно впроваджують автоматизацію, аналітику даних та інтеграцію систем, мають змогу досягати значних успіхів у підвищенні своєї ефективності. Приклади таких компаній, як Amazon та Toyota, демонструють, як сучасні підходи до управління можуть суттєво поліпшити бізнес-процеси, зменшити витрати та покращити якість обслуговування клієнтів.

Отже, підвищення операційної ефективності не лише сприяє фінансовому зростанню підприємств, але й відкриває нові можливості для їхнього розвитку в умовах сучасного ринку. Тому в край важливо, щоб українські торговельні компанії вжили необхідних заходів для

інтеграції цих механізмів у свою діяльність, що дозволить не лише вижити, але й процвітати в умовах глобальної економіки.

Перелік використаних джерел

1. Бойда С. Інноваційні підходи до управління підприємствами в умовах діджиталізації економіки. *Економіка та управління підприємствами*. I (85), 2022. С. 72-81. <http://herald.chite.edu.ua/content/download/archive/2022/v1/6.pdf> (дата звернення: 15.10.2024)
2. Hviniasvili T. Changing the paradigm of strategic enterprise management in a digital economy / Т. Hviniasvili // *Економічний простір*. – 2021. – № 172. – С. 23-28. <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/issue/view/68> (дата звернення: 15.10.2024)
3. Тренди ланцюгів поставок 2024 року: цифровий струс. URL: <https://www.management.com.ua/tend/tend1427.html> (дата звернення: 20.10.2024).
4. Кириченко О.С. Впровадження програмного-проектного підходу до управління розвитком підприємств в сучасних умовах. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №4 (64). С. 120-128. <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/461> (дата звернення: 20.10.2024)
5. Christensen, C. M., & Overdorf, M. (2000). "Meeting the Challenge of Disruptive Change." *Harvard Business Review*. [Електронний ресурс] URL: <https://hbr.org/2000/03/meeting-the-challenge-of-disruptive-change>